

T4

Egloga VI
SilenoMetro:
esametro

- 1 Prima Syracosio dignata est ludere versu
nostra, neque erubuit silvas habitare Thalia.
Cum canerem reges et proelia, Cynthus aurem
vellit et admonuit: "Pastorem, Tityre, pinguis
5 pascere oportet ovis, deductum dicere carmen".
Nunc ego – namque super tibi erunt, qui dicere laudes,
Vare, tuas cupiant et tristia condere bella –
agrestem tenui meditabor harundine musam.
Non iniussa cano. Si quis tamen haec quoque, si quis
10 captus amore leget: te nostrae, Vare, myricae,
te nemus omne canet; nec Phoebus gratior ulla est,
quam sibi quae Vari praescrispsit pagina nomen.
Pergite, Pierides. Chromis et Mnasyllus in antro
Silenum pueri somno videre iacentem,
15 inflatum hesternis venas, ut semper, Iaccho;
serta procul, tantum capiti delapsa, iacebant,
et gravis attrita pendebat cantharus ansa.
Adgressi – nam saepe senex spe carminis ambo
luserat – iniciunt ipsis ex vincula sertis.
20 Addit se sociam timidisque supervenit Aegle,
Aegle, Naiadum pulcherrima, iamque videnti
sanguineis frontem moris et tempora pingit.
Ille dolum ridens: "Quo vincula nectitis?" inquit.
"Solvite me, pueri; satis est potuisse videri."
25 Carmina quae vultis cognoscite; carmina vobis,
huic aliud mercedis erit". Simul incipit ipse.
Tum vero in numerum Faunosque ferasque videres
ludere, tum rigidas motare cacumina quercus;
nec tantum Phoebus gaudet Parnasia rupes,
30 nec tantum Rhodope miratur et Ismarus Orpheus.
Namque canebat, uti magnum per inane coacta
semina terrarumque animaeque marisque fuissent
et liquidi simul ignis; ut his exordia primis
omnia et ipse tener mundi concreverit orbis;
35 tum durare solum et discludere Nerea ponto
coeperit et rerum paulatim sumere formas;
iamque novum terrae stupeant lucescere solem,
altius atque cadant summotis nubibus imbres,
incipiant silvae cum primum surgere, cumque
40 rara per ignaros errent animalia montis.
Hinc lapides Pyrrhae iactos, Saturnia regna,
Caucasiasque refert volucres, furtumque Promethei.
His adiungit, Hylan nautae quo fonte relictum

- clamassent, ut litus “Hyla, Hyla” omne sonaret;
 45 et fortunatam, si numquam armenta fuissent,
 Pasiphaen nivei solatur amore iuveni.
 A virgo infelix, quae te dementia cepit!
 Proetides implerunt falsis mugitibus agros,
 at non tam turpis pecudum tamen ulla secuta
 50 concubitus, quamvis collo timuisset aratrum,
 et saepe in levi quaesisset cornua fronte.
 A virgo infelix, tu nunc in montibus erras:
 ille latus niveum molli fultus hyacintho,
 ilice sub nigra pallentis ruminat herbas,
 55 aut aliquam in magno sequitur grege. “Claudite Nymphae,
 Dictaeae Nymphae, nemorum iam claudite saltus,
 si qua forte ferant oculis sese obvia nostris
 errabunda bovis vestigia; forsitan illum
 aut herba captum viridi aut armenta secutum
 60 perducant aliquae stabula ad Gortynia vaccae”.
 Tum canit Hesperidum miratam mala puellam;
 tum Phaethontidas musco circumdat amarae
 corticis atque solo proceras erigit alnos.
 Tum canit, errantem Permessi ad flumina Gallum
 65 Aonas in montis ut duxerit una sororum,
 utque viro Phoebi chorus adsurrexerit omnis;
 ut Linus haec illi divino carmine pastor
 floribus atque apio crinis ornatus amaro
 dixerit: “Hos tibi dant calamos, en accipe, Musae,
 70 Ascraeo quos ante seni, quibus ille solebat
 cantando rigidas deducere montibus ornos.
 His tibi Grynei nemoris dicatur origo,
 ne quis sit lucus, quo se plus iactet Apollo”.
 Quid loquar, aut Scyllam Nisi, quam fama secuta est
 75 candida succinctam latrantibus inguina monstris
 Dulichias vexasse rates et gurgite in alto,
 a timidos nautas canibus lacerasse marinis:
 aut ut mutatos Terei narraverit artus,
 quas illi Philomela dapes, quae dona pararit,
 80 quo cursu deserta petiverit, et quibus ante
 infelix sua tecta super volitaverit alis?
 Omnia, quae Phoebus quondam meditante beatus
 audiit Eurotas iussitque ediscere lauros,
 ille canit – pulsae referunt ad sidera valles –
 85 cogere donec oves stabulis numerumque referre
 iussit et invito processit Vesper Olympo.